



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 305/2019-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej, zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Perhács s. r. o., Jelenec 353, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. JUDr. Zoltán Perhács, PhD., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 S 45/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 6 S 232/2014), a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. októbra 2018 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci

bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 S 45/2018 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 6 S 232/2014).

2. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti okrem iného uviedol, že *«Dĺžka celého prebiehajúceho konania ako celku pred krajským súdom. sp. zn. 6S/232/2014-49 ako správnym súdom od momentu podania správnej žaloby (28.10.2014) do dátumu podania tejto sťažnosti (03.09.2018), takmer 4 roky, konkrétne 3 roky a 11 mesiacov (celkovo 47 mesiacov) nie je ničím ospravedliteľná.*

Opierajúc sa o štrasburskú judikatúru. sťažovateľ si dovoľuje výslovne požiadať ústavný súd. aby preskúmal celú dĺžku konania pred správnym súdom. Inak povedané, podľa štrasburskej judikatúry nie je dôležité, aktuálne, pred ktorým konkrétnym orgánom verejnej moci sa daná vec nachádza, resp. koľko orgánov v danej veci konalo a koná. rozhodujúca je jedine celková dĺžka prebiehajúceho konania, za ktorú v danom prípade zodpovedá Slovenská republika ako právny štát. Ak by ústavný súd nepreskúmal celkovú dĺžku konania pred správnym súdom, teda od momentu podania žaloby (28.10.2014) až po súčasnosť, hoci o to sťažovateľ výslovne žiada, tento postup by nebol súladný s kritériami dohovoru, pretože sťažovateľ by nemohol mať úžitok z „účinného prostriedku nápravy“ v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). V takom prípade by podľa sťažovateľa došlo k porušeniu článku 6 ods. 1 dohovoru posudzovaného samostatne i v spojení s článkom 13 dohovoru (Rozhodnutie ESLP vo veci Hoholm proti Slovenskej republike, rozsudok z 13. januára 2015).

Pre upresnenie sťažovateľ dodáva, že v danej právnej veci podal sťažnosť datovanú dňa 03.08.2016 na ústavný súd pre porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd uznesením zo dňa 03.08.2017, sp. zn. II. ÚS 508/2017-12 rozhodol tak že sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.».

3. Sťažovateľ ďalej v ústavnej sťažnosti uviedol, že «Od dátumu rozhodnutia (03.08.2017) ústavného súdu uplynul 1 rok a 1 mesiac, za dobu ktorú podľa sťažovateľa nastali nové právne relevantné skutočnosti potvrdzujúce porušenie sťažovateľových namietaných základných práv.

Po prvé, Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na základe podanej kasačnej sťažnosti rozsudok krajského súdu zo dňa 28.09.2016, sp. zn. 6S/232/2014-49 zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Do dátumu podania tejto sťažnosti na prietahy v konaní krajský súd vo veci právoplatne nerozhodol a v danej veci nenariadil termín pojednávania. Z danej súvislosti vyplýva, že vo veci sťažovateľa v konaní pred krajským súdom nejde o právoplatne skončenú vec a preto podľa sťažovateľa ústavný súd už nemôže prihliadnuť na to, že napadnuté konanie je v súčasnosti právoplatne skončené, tak ako to urobil v uznesení sp. zn. II. ÚS 508/2017-12.

Po druhé, ústavný súd v označenom uznesení uviedol, že postup krajského súdu v napadnutom konaní nebol bez prietahov, avšak zjavne sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy. Podľa sťažovateľa vzhľadom na skutočnosť, že najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie a od uznesenia ústavného súdu uplynulo 1 rok a 1 mesiac a vo veci dosiaľ krajský súd právoplatne nerozhodol, takéto konanie možno kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa č. 6 ods. 1 dohovoru. Navyše najvyšší súd ako kasačný súd sa stotožnil s kasačnými dôvodmi sťažovateľa, čo súčasne potvrdzuje aj nesprávnu činnosť krajského súdu ako správneho súdu. Inak povedané, to čo sťažovateľ signalizoval ústavnému súdu v prvej sťažnosti na prietahy v konaní a rovnako aj v konaní pred krajským súdom, bolo potvrdené najvyšším súdom. V sťažovateľovom prípade nejde len o nečinnosť krajského súdu ako takú, ale dôvodom zbytočných prietahov v konaní je najmä nesprávna činnosť krajského súdu. Zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty a rovnako aj nesprávnu činnosťou štátneho orgánu.

Ústavný súd v označenom náleze na strane 13 v bode 12 uviedol: „... Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že predmetná sťažnosť mohla byť odmietnutá aj pre neprípustnosť...“ Napriek tomu, že ústavný súd sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní

neodmietol z dôvodu jeho neprípustnosti, v danej súvislosti poukázal na to, že sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje, a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.».

4. Sťažovateľ napokon uviedol, že *„Pre upresnenie sťažovateľ dodáva, že v danej právnej veci nepodal žiadnu sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pretože podľa stabilnej štrasburskej judikatúry sťažnosť na prietahy u predsedu súdu sa nepovažuje za účinný opravný prostriedok. Aj preto sa sťažovateľ touto sťažnosťou opakovane (už druhý krát) priamo obracia na ústavný súd.*

Ďalej zo štrasburskej judikatúry vyplýva, že prostriedok nápravy neprimeranej dĺžky konania, ktorý nemá preventívny ani kompenzačný účinok, nie je treba vyčerpať (Puchstein proti Rakúsku § 31). Prostriedok nápravy v oblasti neprimeranej dĺžky konania musí fungovať bez zbytočných prietahov a poskytovať zodpovedajúcu úroveň nápravy (Scordino proti Taliansku (č. 1) [Veľký senát], § 195 a 204-207). Z uvedeného možno rezultovať, že nemožno od sťažovateľa požadovať iba formalistické podania na prietahy v konaní pred správnym súdom, ktoré by mali predchádzať konaniu pred ústavným súdom. Preventívny a kompenzačný účinok prichádza do úvahy iba v konaní pred ústavným súdom.“.

5. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave, Záhradnícka 10, 813 66 Bratislava, sp. zn. 6S/232/2014-49 porušené bolo.

Krajskému súdu v Bratislave. Záhradnícka 10, 813 66 Bratislava, sp. zn. 6S/232/2014-49 prikazuje v právnej veci sťažovateľa konať bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi za prietahy v konaní priznáva finančné zadosťučinenie v sume 5 000 Eur (slovom päťtisíc eur), ktoré je povinný Krajský súd v Bratislave, Záhradnícka 10,

813 66 Bratislava, sp. zn. 6S/232/2014-49 vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu SK58 0200 0000 0039 9351 3153, do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Sťažovateľovi priznáva trovy právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Bratislave, Záhradnícka 10, 813 66 Bratislava, sp. zn. 6S/232/2014-49 povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu SK58 0200 0000 0039 9351 3153, do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

II.

6. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podstatou ústavnej sťažnosti a predmetom konania pred ústavným súdom je uplatnenie nároku sťažovateľa na ochranu pred postupom krajského súdu, ktorým malo byť porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Ústavný súd pri ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru odmieta ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (m. m. II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania ústavnej sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

12. Ústavný súd už vo svojej predchádzajúcej judikatúre vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014), a ďalej vyslovil, že „... nie každý prietah v súdnom konaní má nevyhnutne

za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (napr. III. ÚS 59/05).

13. Z ústavnej sťažnosti vrátane príloh k nej priložených a zo zistení ústavného súdu vyplýva, že napadnuté konanie z pohľadu namietaných prietahov bolo už predmetom skúmania ústavným súdom, ktorý ústavnú sťažnosť sťažovateľa z 3. augusta 2016 uznesením sp. zn. II. ÚS 508/2017 z 3. augusta 2017 odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože prietahy v ňom zistené zjavne nedosahovali takú intenzitu, v dôsledku ktorej by mohlo dôjsť k porušeniu označených práv sťažovateľa.

14. Krajský súd rozhodol vo veci rozsudkom č. k. 6 S 232/2014-49 z 28. septembra 2016, proti ktorému sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť a vec bola predložená na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Sžik 1/2017 z 1. marca 2018 rozsudok krajského súdu z 28. septembra 2016 zrušil a vec vrátil krajskému súdu 15. marca 2018 na ďalšie konanie.

15. Na základe pokynu predsedníčky senátu krajského súdu z 15. februára 2019 boli vyžiadané podklady potrebné na rozhodnutie vo veci od Špecializovaného trestného súdu – pracoviska Banská Bystrica. Po oboznámení sa s požadovanou dokumentáciou krajský súd 23. mája 2019 vyhlásil rozhodnutie vo veci, pričom zo zapožičaného súdneho spisu krajského súdu je zrejmé, že rozsudok bol už aj v písomnej forme vypracovaný a doručený účastníkom konania. Z uvedeného vyplýva, že v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti bolo už krajským súdom v merite veci opätovne rozhodnuté.

16. Na základe uvedeného a vyhodnotenia samotného priebehu napadnutého konania ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu nebol síce optimálny ani dostatočne efektívny, no na druhej strane, berúc do úvahy doterajšiu dĺžku konania a všetky okolnosti danej veci, ústavný súd dospel k záveru, že prietahy v napadnutom konaní v súhrne nedosiahli takú intenzitu, žeby v ich dôsledku došlo k porušeniu základného práva

sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. V prípade, keď ústavný súd zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhovie (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05). K takémuto záveru, hodnotiac všetky okolnosti danej veci, dospel ústavný súd aj pri predbežnom prerokovaní tejto ústavnej sťažnosti.

18. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. augusta 2019